

Sophia-Vereeniging

tot Bescherming van Dieren

Aan de staatssecretaris van Economische Zaken
De ir. M.H.P. van Dam
Postbus 20401
2500 EA Den Haag

Betreft: *reactie Sophia-Vereeniging op RDA-advies Hondenbeten aan de kaak gesteld*

Amsterdam, 17 maart 2017

Geachte heer Van Dam,

Middels dit schrijven reageert de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren op het advies van de Raad voor Dierenaangelegenheden *Hondenbeten aan de kaak gesteld. Preventie van ernstige hondenbeten bij mens en dier*. De Sophia-Vereeniging is bezorgd over het in onze ogen eenzijdige advies, dat niet het voorkomen van bijtincidenten als uitgangspunt lijkt te hebben, maar om pas in te grijpen als het kwaad is geschied.

Eerdere adviezen worden genegeerd

De zorg om bijtincidenten is niet nieuw. In 2008 stelde de minister van LNV een Commissie van Wijzen in, die in het rapport *Hondenbeten in perspectief* pleitte voor een landelijke databank waar bijtincidenten worden geregistreerd. In 2013 sloot de RDA zich hierbij aan in het advies *Verantwoord honden houden*. In dit rapport schreef de RDA voorts dat na een bijtincident de focus vooral zou moeten liggen op het voorkomen van herhaling, in eerste instantie met een aanlijn- en muilkorfgebod. Tegelijk moest er zo veel mogelijk gestreefd worden naar heropvoeding van de hond en zijn houder met als aangewezen route het bestuursrecht of - bij herhaling - een strafrechtelijke traject. Daarbij pleitte de RDA voor het opleggen van een houdverbod als tijdelijke of permanente maatregel.

De adviezen uit 2008 en 2013 hebben beide als uitgangspunt om toekomstige bijtincidenten te voorkomen. Het huidige advies van de RDA breekt hiermee. Niet langer staat het voorkomen van bijtincidenten door het corrigeren en bijsturen van de hond centraal, maar het achteraf 'oplossen' van de problemen. De RDA adviseert nu om de betrokken hond te euthanaseren, zelfs als er niet eerder incidenten hebben plaatsgevonden. Dat is een draconische maatregel, die niet wordt onderbouwd: de Raad geeft aan niet over cijfers te beschikken met betrekking tot de omvang, de oorzaak en de context van bijtincidenten. Hier wreekt het zich dat het ministerie van EZ (en voorheen het ministerie van LNV) verzuimd heeft om de bepleite landelijke databank voor bijtincidenten te realiseren. Het ontbreken van cijfers maakt het tevens onmogelijk om de effectiviteit van maatregelen te meten.

RDA-advies is strijdig met huidige wet- en regelgeving

Ondanks het ontbreken van een gedegen onderbouwing, pleit de RDA nu voor het doden van honden na één incident. Dit advies is niet alleen in strijd met het advies uit 2013, maar ook met de vigerende wet- en regelgeving rond het houden van dieren. Artikel 1.10 van het Besluit houders van dieren wijst gevallen aan waarin dieren mogen worden gedood. Lid e. van dit artikel spreekt van een dier dat mag worden gedood als het 'niet te corrigeren gevaarlijke gedragskenmerken

heeft'. Het advies van de RDA gaat hier volledig aan voorbij en biedt geen mogelijkheid om te onderzoeken of heropvoeding van de hond tot positieve resultaten leidt.

Ontmoedingsbeleid ongefundeerd en onwaarschijnlijk

De RDA verwacht dat het euthanaseren van de bij een bijtincident betrokken hond “een sterke bijdrage levert aan het ontmoedigingsbeleid bij met name onverantwoordelijke houders”. Ook hier ontbreekt een onderbouwing: waar deze verwachting op is gebaseerd, blijft onduidelijk. Het tegenovergestelde - dat de eigenaar van een geëuthanaseerde hond direct een nieuwe vechthond aanschaft - ligt meer voor de hand. Dat is op te maken uit de publicatie *De hond, statussymbool of bitcoin? Onderzoek naar de rol van honden binnen de (ondermijnende) criminaliteit* van de School voor Hogere Politiekunde (7 september 2016). Dat rapport noemt als beweegredenen van criminelen om te kiezen voor hoog-risicohonden onder meer: de hond wordt aangeschaft als wapen, als waakdier, als statussymbool of om mensen mee te intimideren. Het is onwaarschijnlijk dat iemand die om deze redenen een vechthond heeft aangeschaft zich door het euthanaseren van een eerdere hond zal laten weerhouden om dat opnieuw te doen.

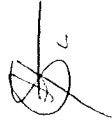
De minister van Veiligheid en Justitie heeft op 16 juni 2016 tijdens het Algemeen Overleg Houdverbod aan de commissie toegezegd met een Contourenbrief te komen, waarin onder meer de mogelijkheden tot een dierenhoudverbod als zelfstandige maatregel worden onderzocht. De Sophia-Vereeniging is van mening dat een tijdelijk of levenslang houdverbod als zelfstandige strafmaatregel voor eigenaren van honden die een ernstig bijtincident veroorzaakt hebben een belangrijke bijdrage kan leveren aan het voorkomen van toekomstige incidenten. Uiteindelijk is in veel gevallen de eigenaar van de hond verantwoordelijk voor een bijtincident. Naast een houdverbod als zelfstandige strafmaatregel pleit de Sophia-Vereeniging voor een verplichte cursus voor (potentiële) eigenaren, die alleen honden mogen houden als zij in het bezit zijn van een opvoedbewijs, afkomstig van een gecertificeerde opleider.

Landelijk, eenduidig beleid noodzakelijk

De RDA adviseert dat gemeenten een centrale rol gaan spelen in het tegengaan van bijtincidenten door via gemeentelijke regelgeving aanvullende houderijvoorschriften op te stellen, zoals muilkorven, aanlijnen en gebiedsverboden. Naar de stellige overtuiging van de Sophia-Vereeniging kan de oplossing voor het probleem van ernstige bijtincidenten niet aan 388 afzonderlijke gemeenten worden overgelaten. Eenduidig, landelijk beleid is noodzakelijk om willekeur en rechtsongelijkheid te voorkomen. Dit beleid moet niet alleen gericht zijn op de dieren en de eigenaren, maar vooral ook op fokkers van hoog-risicohonden. Fokkers die zich eenzijdig richten op agressie en spiermassa, worden door de RDA geen strobreed in de weg gelegd. Toch is dit eenzijdige fokbeleid de bron van veel ellende. Wettelijke regulering van het fokken op uiterlijk en gedrag, een verbod op de verkoop van honden via het internet (om impulsaankopen te voorkomen) en een betere aanpak van de illegale puppyhandel dragen volgens de Sophia-Vereeniging wel bij aan het voorkomen van bijtincidenten.

Samenvattend heeft de Sophia-Vereeniging grote bezwaren tegen het RDA-advies *Hondenbeten aan de kaak gesteld. Preventie van ernstige hondenbeten bij mens en dier*. Naar onze mening houdt het advies onvoldoende rekening met eerdere adviezen, laat het fokkers en eigenaren ongemoeid, gaat het uit van onbewezen veronderstellingen, wekt het willekeur en rechtsongelijkheid in de hand en worden echte oplossingen vermeden. Wij vragen u om in uw reactie de hierboven genoemde adviezen mee te wegen en te kiezen voor landelijke maatregelen die bijtincidenten daadwerkelijk voorkomen.

Hoogachtend,
Namens de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren,

Dr. S. van Horck
Directeur